

Összefoglalás az MTA-ELTE Autizmus Szakmódszertani Kutatócsoport 2016-2018 kutatási periódusának legfontosabb eredményeiről

Kutatócsoportunk jelentős előzményekre tekint vissza az autizmus alap- és alkalmazott kutatásában, s a pedagógia, a gyógypedagógia, a pszichológia és az egészségtudomány területéről egyesít kompetenciákat. Szakmódszertani koncepciónk középpontjában bizonyítékokon alapuló eszközökkel végzett mérések, és ezek eredményeire épülő komplex, az iskolai-társadalmi befogadást támogató módszertan kidolgozása és hatásvizsgálata állnak. Legfontosabb eredményeink:

Kutatás és módszerfejlesztés. Nagymintás, ötvözött módszertanú feltáró kutatást terveztünk meg, amely autizmussal élő személyek és szüleik-gondviselőik életminőségére és pszichológiai jól-létére irányul, oktatási és más intézményes tényezők összefüggésében. Hasonló mintanagysággal és eszköztárral itthon korábban nem vizsgálták ezt a kérdéskört, noha az autizmus a nevelés-oktatás minden színterén kiemelt figyelmet és megfelelő módszertanokat kíván meg. (Mi 853 szülőtől gyűjtöttünk kérdőíves adatokat, s 34 szülővel készült feltáró interjú.) Kutatásunk nemzetközileg is kiemelkedő, első eredményeink jól illeszkednek a szakirodalomhoz. Ezeket és a további, finomabb elemzések eredményeit folyamatosan publikáljuk.

Munkánk másik fő pillére a *Csillagbusz* iskolai kortárs tudásformáló program, melyet 2019-2020-ban 2x10 alsós osztályban vezetünk be, és kontrollcsoportos elrendezésben vizsgáljuk hatékonyságát és hatásait. Célja a többségi osztályban tanuló, autizmussal élő gyermekek befogadásának támogatása. A program és a hatásait vizsgáló módszertani eszköztár nemzetközi és hazai viszonylatban is hiánypótló.

Társadalmi hatás. Több száz családdal kerültünk kapcsolatba, ők kérdőíveink kitöltésével és/vagy interjúalanyainkként segítettek – demonstrálva azt is, aktívan támogatják, hogy tudományos evidenciák alapján történjen pedagógiai módszertanok és más intézményes gyakorlatok kialakítása és alkalmazása. Több tucat oktatási intézménytől és szülői-érdekképviselői szervezettől kaptunk segítséget. A *Csillagbusz* program hatásvizsgálatába 20 iskolában mintegy 4-500 gyermek és tanítója kapcsolódik be. Eredményeinket a nagyközönség számára szóló rendezvényeken és média-megjelenések során is ismertettük. Legfontosabb társadalmi partnerünkkel, az Autisták Országos Szövetségével egy további olyan projektet is megvalósíthatunk 2018 és 2020 között (*Digitális autonómia-támogatás autizmusban*), amelynek egyes céljai és módszertanai szorosan illeszkednek szakmódszertani munkánkhoz. Egyetemi kurzusokon a tananyag részeként jelennek meg kutatómunkánk elemei és eredményei.

Szakmai hálózatépítés. Jelentősen bővült hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatrendszerünk. Kutató pedagógusi hálózatunkon túl számos hazai oktatási intézménnyel és pedagógus kollégával kerültünk szakmai kapcsolatba. Szorossá vált együttműködésünk a Birminghami Egyetem Autizmus Kutatási és Oktatási Központjával, melyet Prof. Karen Guldberg vezet, és az ausztráliai New South Wales-i Egyetemen dolgozó Prof. Valsamma Eapen-nel és munkacsoportjával.